

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo olofotno . 29.—
za ostale inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-60
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 —
za trikrat 10 —
za več ko trikrat 9 —

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenemli nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravištvo telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Manifestacija vseslovenske ljudske misli na Jesenicah.

Jeseniškim somišljenikom vsa čast! Naskoki nasprotnikov na našo jeseniško postojanko so podvojili moč našim jeseniškim junakom in z včerajšnjim shodom so dokazali, da prodira naprej in naprej njihova prepričujoča beseda tudi med one, ki so bili doslej še nekoliko mlačni. Organizacija Vseslovenske Ljudske Stranke na Jesenicah je z včerajšnjim shodom sebi v čast dokazala, kaj zmore vztrajna, dosledna organizacija in agitacija. Nasprotniki so pokazali, da so na Jesenicah brez moči, kar je umevno, kajti slaba stvar se pri ljudstvu brani ne da. Do 1000 somišljenikov je bilo na shodu, do 300 jih ni moglo več na shod, ker so pošla vsa vabila in v celem »Domu« ni bilo več niti najmanjšega prostora. Na shodu so bili trije okoliški župani in jeseniški g. gerent, prvičkrat pa so se shoda udeležili tudi železničarji, katere je posebno pozdravil predsednik shoda g. Franc Čebulj.

Voditelj Vseslovenske Ljudske Stranke dr. Iv. Šusteršič na Jesenicah.

Na shodu je govoril dr. Šusteršič. Omenjal je, da razume, zakaj se repenčijo liberalci in socialni demokratje, da prihaja na Jesenice. Tem ljudem bi bilo najljubše, ako bi nihče od Vseslovenske Ljudske Stranke ne prišel na Jesenice, kajti boje se naše stranke zato, ker povdarja, da morata delavec in kmet korakati skupno, ker imata oba istega sovražnika: velekapital. Oba si morata pravico priboriti od kapitala. Takrat pa, kadar gresta delavec in kmet skupaj, takrat ni prostora za socialno demokracijo in ne za liberalce. Kratko je govornik omenil postopanje radovljiškega glavarja Župneke, ki je začutil v sebi poklic, da bo on zaklal »klerikalnega zmaja«. Mi pa smo že pomedli za drugo vrsto ljudi, kot je radovljiški okrajni glavar. Hein je imel vse okrajne glavarje pod seboj, pa ljudstvo je vstalo in Hein je odletel iz dežele. Tako bomo pomedli z vsakim, ki si bo upal nastopiti v naši deželi proti ljudski volji. Z vneemo se je glavar lotil posebno jeseniškega gerenta. Ta mu je trn v peti. Mi pa, ki smo dobro organizovani, vemo, da je g. gerent zvest somišljenik naše stranke in mi z nobenim somišljenikom naše stranke ne pustimo pometati. Za jeseniškim gerentom stoji vsa »Vseslovenska Ljudska Stranka« — to naj si zapomnijo gotovi gospodje!

Nekaj o socialnih demokratih.

Nato se je govornik ozrl na socialno demokratsko laž, katero je razširil »Rdeči Prapor«, da je on glasoval proti znižanju sladkornega davka. Glasoval je za znižanje, stvar je zakrivila gosposka zbornica. Socialni demokratje mu tudi očitajo, da je glasoval za kanone. Nihče bolj ne želi, da bi nehal militarizem, kot on — a to je mogoče le, če store to tudi druge države. Na Francoskem imajo socialni demokratje oblast v rokah, ministrski predsednik je socialni demokrat in vendar ima Francoska večja armada in več kanonov kot mi. Gospodje »Rdečega Praporja« naj torej pišejo najprej v Pariz!

Govornik je prešel nato na boj med krščanskim ljudstvom in protikrščanskimi strankami. Ogromna večina našega ljudstva je in ostane krščanskega mišljenja. Kdor ima rad ljudstvo in je spoštuje, mora tudi spoštovati krščansko prepričanje ljudstva. Spoštujemo vsakogar pošteno prepričanje, a tudi mi zahtevamo od vsakogar, da spoštuje naše prepričanje. To mora vsak spoštovati, kdor med našim narodom, v katoliški deželi živi. Naši so

cialni demokratje in liberalci so se najbolj razkrinkali s tem, da so se zavzemali za Ferrerja, ki je bil kriv tolikih umorov in ki je najlepše pokazal svoj značaj s tem, da je svoje ogromno premoženje volil svoji priležnici, svojima zakonskima hčerama pa niti vinarja. Po teh opazkah je govornik nadaljeval:

Programatična točka Vseslovenske Ljudske Stranke.

Prihajam do programa Vseslovenske Ljudske Stranke. Vseslovenska Ljudska Stranka sploh ne dela programov. Tega ni treba za stranko, ki ve kaj hoče. Fabriciranje programov prepuščamo liberalni stranki, ki ima vsake kvatre nov program in iz sestavljanja programov ne pride do resnega dela. Vseslovenska Ljudska Stranka pa ima eno samo programatično točko: **Delovati z vsemi silami na to, da slovensko krščansko ljudstvo postane svoboden gospodar na svojih tleh!** (Gromovito odobravanje.) To je ves program Vseslovenske Ljudske Stranke in ne more biti poštenega Slovenca, ki bi to ne odobral. Nimamo pa samo tega programa, naša stranka po svojem delu dokazuje, da zvesto izvršuje ta program, kjer ga izvrševati more. S ponosom gledamo na delo kranjskega deželne zboru v zadnjem zasedanju. Govornik razpravlja o demokraciji novem občinskem redu, ki je najmodernejši v državi, novem lovskem zakonu, o novih šolskih zakonih.

Šolstvo.

V šolskih zadevah se vrši temeljita izprememba. V deželnem šolskem svetu se sedaj le redkokečad more zgoditi kaj zoper voljo ljudstva, ki stoji v taboru S. L. S. Želimo v naši deželi dobro urejeno šolstvo, človek ki se ni nič ni učil, je revež v življenju. Kar pa mi zahtevamo in vse ljudstvo, je: da mora šolstvo biti urejeno na krščanski podlagi in da ima v šoli tudi ljudstvo kaj govoriti. Ljudstvo ljubi dobre učitelje, take učitelje pa, ki šolo izrabljajo v politične namene, ki hočejo zasejati v mladino nezaupanje do starišev in kal brezverstva, takih učiteljev ne rabimo, taki morajo proč. (Burno odobravanje.) Tega načela se bomo držali. (Klici: Tako je prav!) Šolstvo je treba dobro urediti! Po novih šolskih postavah se ni pomnožilo samo število zastopnikov dežele v deželnem šolskem svetu, ampak tudi v okrajnem, v krajnem šolskem svetu bo imelo ljudstvo prvo besedo! Prvo besedo morajo imeti pri vzgoji otrok stariši, učitelj pa mora sporazumno s stariši delovati pri vzgoji otrok.

Ljudstvo za nove postavbe kranjskega deželnega zboru.

Ni je stranke v Avstriji, ki bi tako zvesto izvrševala, kar je pri volitvah ljudstvu obljubila, kot je to S. L. S. Mi nimamo enega programa za volitve, drugega pa za deželni zbor. Liberalci so se sedaj zatekli k vladi in Nemcem po pomoč, da bi ti zakoni ne bili potrjeni. Naša ljudska stranka pa se čuti dovolj močno, da bo temeljito obračunala z vlado, ako te postavbe ne bodo dovoljene. Zahtevamo od vlade da spoštuje v postavnih mejah izraženo ljudsko voljo! (Burno odobravanje.) Če bi bilo ljudsko glasovanje na Kranjskem o novih postavah, ki jih je sklenil kranjski deželni zbor, bi pet šestink dežele — še celo mnogo liberalcev in soc. demokratov glasovalo zanje. Če postavbe pridejo nazaj, bomo našli sredstva, da jih zopet pošljemo nazaj in zakurili bomo vladi, da bo dobila prepričanje, da je zanjo veliko boljše, če postavbe predloži v potrjenje.

Položaj »Slovenskega kluba« v državnem zboru.

Naše stališče v državnem zboru je silno oteženo vsled skrajno nepovoljnih razmer v jugoslovanskem taboru.

Povdarjal sem že opetovano v javnosti, da so take razmere nevzdržljive

in da se morajo temeljito izpremeniti. Mislim, da je veselje, ki vlada v taboru narodnih nasprotnikov vsled teh razmer, najmočnejši opomin za edinstvo slovenske in hrvatske delegacije v drž. zboru.

V. L. S. uvideva neobhodno potrebo hrvatsko - slovenske edinosti v do-sego velikih ciljev jugoslovanske politike v Avstriji. To potrebo uvideva tudi slovensko in hrvatsko ljudstvo in krivda V. L. S. ne bo, če bo ljudstvo še moralo čakati na uresničenje svoje želje do prihodnjih volitev ali še dalje.

Vsekako imamo eno tolažbo: **da ostane nedotaknjen trdni ustroj »Slov. Enote«, te velike organizacije jugoslovanske - češke solidarnosti.** To je moč od katere imamo pričakovati, da izvojuje narodno enakopravnost v Avstriji.

Parlamentarni marasem.

Razmere v državnem zboru so skrajno kritične. Ves položaj je približno tak, kot je položaj starega človeka, ki hira na slabosti starosti. Položaj je bolan na marasmu. Naravno je, da iz takega materiala se ne da napraviti zdravo telo. V tem je kritičnost celega kritičnega položaja v Avstriji. Pred Veliko nočjo je bilo v državnem zboru, kakor znano, zanimivo glasovanje. Vlada potrebuje denarja: 182-milijonsko posojilo, a tega ne more vzeti, če ji ga državni zbor ne dovoli. Stvar zaupanja do vlade pa je, če se ji dovoli, da vzame toliko denarja na posodo. Slovani pa nimamo nobenega zaupanja do sedanje vlade, zato smo glasovali proti vladni nameri spraviti to posojilo takoj na dnevni red. Pičila večina je odločila proti. Sedaj hoče vlada zopet spraviti to znova na dnevni red. Mogoče, da vlada zmaga pri tem glasovanju za par glasov, toda naravnost smešno je, ako se po vladnem časopisju piše, da bo to bitka. Kaj pa je dobila s tem še vlada, če pride do prvega branja v zbornici, potem mora stvar še v odseke itd. Tako je še vražje malo dobljenega za vlado. Toda druga okolnost je pri tem važna — ta namreč, da vlada ne more spraviti svoje nujne predloge tako hitro pod streho kot želi in da je ne more še do razprave tako spraviti kot je njena želja — to je značilno za ves položaj. To kaže, da mora biti nekaj bolnega. To izraža kritičnost celega parlamentarnega položaja.

Proč s protislovanskim sistemom!

Vlada pravi, da posojilo mora imeti, mi pa pravimo: Ne dovolimo! Visoka oseba me je nedavno vprašala, kaj naj fin. minister stori, ako nima nič denarja. Dejal sem: Demisijonira naj. (Veselo.) Tedaj kadar bo vlada in fin. minister tak, da bodeta zaupanja vredna, se bo dalo z nami govoriti. »Slovenski Enoti« pa ni prav nič za vladne grožnje, nič za to, ako vlada žuga, da bo razpustila parlament. »Slovenska Enota« ni za to tu, da bi nasprotnikom povedala, kaj bo naredila. Mi bomo postopali po svoje, vlada pa po svoje. Eno pa je popolnoma gotovo: **Protislovanski sistem v Avstriji je trajno nemogoč.** Ali Slovenci nimamo ravno take pravice kot Nemci in Italijani. »Slovenska Enota« lahko čaka, če pa more vlada s svojim 182-milijonskim posojilom čakati, je druga stvar. Vlada grozi z razpustom zbornice in vsi vladni listi pišejo o tem. Nas bi razpust zbornice zelo veselil. Če je kaka stranka v Avstriji ki se ji ni bati novih volitev, je to naša stranka. (Navdušeno odobravanje.) Jaz tem vladnim pretinjam nič ne verjamem. Nihče se bolj ne boji novih volitev kot vladne stranke, ki vedo, da bodo pri novih volitvah natopene od ljudstva in ki zato prosijo vlado, naj stori kar hoče, samo zbornice naj ne razpusti. Jaz tega ne razumem: Če imajo mirno vest, se jim ni treba bati novih volitev, boji se jih le tisti, ki svojih dolžnosti ni izvršil, ki je ljudstvo osleparil. Zelo se bojim, da bodo vladne grožnje o razpustu prazne.

Namestu da bi parlament šel, se lahko zgodi, da pojde — vlada, da bodo vladne stranke vrgle vlado v tistem trenutku, ko bodo vedele, da bi bil parlament res razpuščen. Zato svetujem vladi: Parlament naj hitro razpusti, pa nobenemu naj prej nič ne pove.

Dobernig se prodaja Mažarom.

Dejal sem prej, da Slovenci zahtevamo zase popolno enakopravnost in sicer enakopravnost v isti meri kot katerikoli narod v državi. Mi ne pripoznamo, da bi bili Slovenci manj vredni, Nemci pa več vredni. Če smo pred Bogom enakovredni, smo tudi pred ministri in nemškimi nacionalci. Tudi nemški nacionalci so že pričeli uvidevati, da je neumnost trditev, da so Slovenci manj vredni. Vodja koroških nemških nacionalcev Dobernig se je izjavil, da je neumna fraza trditev, da so Slovenci manj vredni. Izjavil je, da smo Slovenci kulturno in gospodarsko silno napredovali. Z zadovoljstvom jemljem na znanje, da se je nekaj luči zasvetilo tudi voditelju koroških nemških nacionalcev. Enakovrednost nam priznava — a te enakovrednosti se boje, ker imajo slabo vest, ki jim pravi, kaj oni na Koroškem počenja, kako brezvestno zatirajo slovenski življenj. Naši narodni nasprotniki vedo, da če samozvestno ljudstvo napreduje, ne bo pustilo, da bi tako pometali z njim, da je sistem pomnečevanja na Koroškem nevzdržljiv — zato se boje napredka Slovencev. Dobernig je zato šel včeraj v »Tagespost« iskat zaveznikov, uvidel je, da so že Nemci preslabi, da bi izvajali nemške načrte. **Dobernig se je obrnil do Mažarov ter jim dejal: Zvežimo se! Idimo skupaj zoper skupnega sovražnika.** To je pač velika neumnost iskati zaveznikov izven mej avstrijske države zoper sodeželane. To se pravi **prodajati rodno zemljo sovražniku države**, samo zato, da bi se zatrla Slovence na Koroškem.

Za narodno spravo.

To ni pot, ki jo velevala blagor Avstrije, monarhije, pa tudi ne pot, ki jo zahteva pravi blagor nemškega naroda. V Avstriji smo Slovenci in Nemci, tu moramo skupaj živeti, drug drugega ne moremo pojesti. Komur je pri srcu pošena stvar, bo dejal: Spraviti se moramo, enakopravnost tebi, a tudi meni. Slovenci smo pripravljeni vsak hip na pošteno podlagi se spraviti z Nemci — ampak enaka pravica mora biti za vse. **Mi nočemo posloveniti nobenega Nemca, a ne pustimo nenemčij tuči nobenega Slovenca!** (Nepopolno navdušeno odobravanje.) Naj ostanejo Nemci Nemci, Mažari Mažari, Lahi Lahi — mi Slovenci pa hočemo tudi živeti, mi hočemo ostati Slovenci, mi imamo pravico živeti na tej grudi, mi imamo pravico do te zemlje, ki je naša, zemlja slovenska, mi imamo to pravico in nihče drugi nima pravice do te zemlje! Vsak naj svoje obdrži in naj spoštuje tujo posest. **Če branimo svoje pravice do te zemlje do skrajnosti, izvršujemo le svojo sveto dolžnost** in to bomo mi vedno in povsod izvrševali! Zalibog Nemci ne morejo pozabiti tistih časov, ko so bili oni gospodarji v državi, ko je bil Slovan hlapec graščakov, ki so s kmeti postopali kot z vpreženimi voli. Živi še v avstrijskem nemstvu tista ošabnost. Tisti gradovi pa, ki so časih ponosno gospodovali Slovanu tlačanu so že veččinoma razdrti, a tudi če še stoji — njihova moč se nič več ne povrne, **graščak in cestni pometaj sta enaka pred Bogom in postavlo** To je moderno načelo. Za to načelo gre v boj Vseslovenska Ljudska Stranka, gre v boj slovensko ljudstvo, ki je organizirana Vseslovenska Ljudska Stranka. Vseslovenska Ljudska Stranka je vsak izmed nas! Ne pripoznamo, kakor jem dejal, nobenega programa kot tega: Slovensko ljudstvo gospodarsko okrepiti na svojih lastnih tleh! V tem smislu deluje Vseslovenska Ljudska Stranka, bomo delovali v tem smislu in vsak iz

med Vas mora delovati v tem smislu. Mi poslanci pa potem lahko porečemo: To kar mi rečemo, to hoče, to govori slovensko ljudstvo!

Po tej poti pojdimo vsi skupaj naprej! Mi moramo skrbeti, da bo slovensko ljudstvo imelo veselje nad to lepo domovino. Lepa je ta domovina — a včasih svojim otrokom ne more dati dosti kruha. Skupaj delujmo na to, da bo najbolj reven mož postal zadovoljen na slovenski svoji rodni zemlji! Veseli pojdemo naprej — zmaga mora biti naša!

Vtisek, ki ga je napravil govor dr. Šusteršiča, je bil nepopisen. Ljudstvo je bilo kakor elektrizirano. Dvajsetim slovenskim Korošcem, ki so tudi prihili na shod, so stale solze v očeh. Možje so vihteli klobuke, dvigali roke in klicali: Naprej za Vami! Živio dr. Šusteršič! Bil je prizor — svet, kakor prisa pred bitko v vojski. In umevali smo pri tem solze ganutja naših koroških bratov trpinov...

Okrajni glavar, kakršen bi ne smel biti.

Domači župnik č. g. Skubic, burno pozdravljen, povdarja, da je današnje sijajno zborovanje v neizmerno čast Jesenicam in okolici. Omenja nato postopanje radovljiškega okrajnega glavarja. Delavstvo se pritožuje, da nima pri glavarstvu tiste zaslombe, ki bi jo moralo imeti. Naravnost žaljivo je za vse jeseniško delavstvo, da je glavar župnik nekemu delavcu, ko je prišel k njemu s pritožbo: Z Jeseničani ne govorim brez prič. Ko je on (župnik) nekoč glavarju na vprašanje, ako je kaj novega, odgovoril: Ne vem nič, mu je glavar dejal: Vi vedno tako govorite, v varžetu pa držite figo. Taki izrazi so silno primerni za dostojanstvo glavarjevo. Župniku je tudi grozil: Jaz bi že župniku pokazal, če bi ne bilo na kolidvoru restavracije. Govornik je naštel še več drugih prenapetih glavarjevih slučajev.

Za izobrazbo naroda. — Poklicani faktorji duše izobrazbo in podpirajo germanizacijo!

G. župnik navaja nato, da je krajni šolski svet — tudi z glasovi tovarne in liberalcev — sklenil, da se jeseniška šola razširi v petrazrednico. Od 26. septembra pa okrajni glavar ni sklical nobene seje in akti leže v Radovljici. Med tem je pa nemški kuratorij sklenil, da nemško šolo razširi v šestrazrednico in v to šolo potem love slovenske otroke. To je škandal, s tem se naravnost kratijo naše pravice.

Predsednik Franc Čebulj pravi, naj shod zahteva osemrazrednico. Mi želimo za svoje otroke šolske izobrazbe — a vlada nam je ne da. Otroci se potepajo okolu, a bi šli radi v šolo. Pravijo, da smo analfabeti, a kdo je tega kriv? (Ogorčeni klici: Vlada!) Tisti so krivi, ki bi morali za nas skrbeti, a nič ne store.

Dr. Šusteršič predlaga, naj shod pošlje brzojavno pritožbo deželnemu predsedniku. V brzojavki naj se protestira proti zavlačevanju jeseniškega šolskega vprašanja in zahteva skorajšnje ugodno rešitev. Tozadevno brzojavko je predsedstvo shoda takoj odpisalo.

Na predlog župnika Skubica je končno predlagal naslednje

resolucije:

Zborovalci na Jesenicah izražajo poslancem S. L. S., predvsem njenemu načelniku dr. I. Šusteršiču popolno priznanje in zaupanje. Zborovalci izrekajo poslancem S. L. S. zahvalo za možati nastop v državnem zboru, kjer so z neupogljivo silo vodili boj zoper nam Slovanom, zlasti Slovincem sovražno vladni sistem, ter proslavili slovensko ime pred vso državo.

Zbor izraža priznanje in zahvalo poslancem S. L. S., ki so v deželnem zboru strli liberalno obstrukcijo, ki je imela namen, zatreti najpriprostejše pravice delavcu in kmetu ter so priborili tudi delavcem občinsko volivno pravico in pozivljajo svoje poslance, da se neustrašeno borijo proti vladnemu sistemu, dokler delavec in kmet ne dobi svojih pravic.

Delavci in kmeti, zborujoči na Jesenicah, obsojajo delovanje okrajnega glavarstva v Radovljici, ki je že tolikrat pokazalo svojo nenaklonjenost jeseniškemu ljudstvu, delavstvu in kmetom ter zavlačuje razvoj jeseniškega šolstva, in to v škodo našemu materinemu jeziku.

Resolucije so bile sprejete soglasno z velikim navdušenjem. Po zaključnem shodu je ljudstvo še dolgo vsklikalo dr. Šusteršiču in mu pri odhodu priredilo pristrčno ovacijo.

Protestni shod ajdovs' z „meč e zvez“.

Ob veliki udeležbi iz cele viraške doline se je v nedeljo, dne 10. t. m., vršil na Goričici pri Rebku protestni shod proti novemu vinskemu davku, ki ga je sklicala »Kmečka zveza«. Prišlo je na zborovanje nad 250 mož. Predsedoval je predsednik K. Z. g. Leban iz Črniča. Govorili so: župnik Kosec, posestnik Kristjan Novak iz Sela, urednik Kremžar in Vek. Vrtovc iz Vel. Zabelj. Z velikanskim navdušenjem so bili sprejeti vsi govori. Soglasno in z velikim odobravanjem so bile sprejete sledeče resolucije:

I. Na shodu ajdovske »Kmečke zveze« zbrani kmetje pri Rebku na Goričici slovesno protestirajo proti nameri finančnega ministra, ki hoče z novim davkom na vino že itak neznosni položaj vinogradnikov poslabšati, oziroma vinarstvo v naših krajih uničiti. Pozivljajo vse kmečke poslance v državnem zboru, posebno pa »Slovenski klub«, da se z vso silo upro tej nameri finančnega ministra in da državi potrebne davke pokrivajo s prispevki pivarske industrije.

II. Na shodu »Kmečke zveze« ajdovske zbrani kmetje izrekajo državnim poslancem Vseslovenske Ljudske Stranke, zbranim v »Slovenskem klubu« na Dunaju, svoje neomajno zaupanje in zahvalo za njih vztrajno in junaško delo za pravice slovenskega ljudstva.

III. a) Od c. kr. vlade zahtevamo kar najodločnejše, da zakonito zagotovi ustanovitev popolnega slovenskega vseučilišča v Ljubljani, takoj pa ustanovi bogoslovno in pravno fakulteto s slovenskim učnim jezikom ter prične s pripravami za slovensko modroslovno fakulteto s tem, da ustanovi primerno število državnih štipendij v svrhu strokovne izobrazbe bodočih docentov.

b) Priznavamo Italijanom pravico do lastnega vseučilišča na izključno italijanskih tleh, a odločno protestiramo proti ustanovitvi istega v Trstu.

c) Zahtevamo, da vlada prizna veljavnost izpitov na zagrebškem vseučilišču za tostransko državno polovico.

č) Najodločnejše se pozivlja c. kr. vlada, da koj s prihodnjim letom ustanovi v Gorici slovensko gimnazijo in realko.

IV. Shod pozdravlja z veseljem sklep odbora »Kmečke zveze«, ki je proglasil »Novi čas« za obvezno glasilo vseh članov »Kmečke zveze« in pozivlja vse zavedne kmete, da se naroče na »Novi čas« in pristopijo h »Kmečki zvezi«.

Omeniti moramo še, da so kmetje z velikanskim navdušenjem vsi soglasno izjavili na izvajanja urednika Kremžarja, da, če bo treba, pridejo protestirati proti vinskemu davku, če vlada načrta ne umakne, na velikanski kmečki tabor v Gorico.

Razpad nemške socialne demokracije na Štajerskem.

Dogodil se je velevažen korak slovenskih delavcev na Štajerskem. V ponedeljek, dne 4. t. m. je vsled žaljenja od strani nemških delavcev nasel hud pretep med Nemci in Slovenci v delavski gostilni v Kapfenbergu, onstran Bruka na Muri. Slovenskim delavcem je zavrela kri dosti jim je bilo neprestanih žalitev. Ta razpor pa ima važne posledice: ustanovitev slovenske delavske socialne organizacije v Kapfenbergu, ki se vrši danes, t. j. v nedeljo, dne 10. t. m. ob 2. uri popoldne v prostorih delavskega konsumnega društva. Na programu je tudi govor o »doložnostih in pravicah« delavca. Na vabilu čitamo tudi klic, da naj se organizira slovensko delavstvo po zgledu nemške soc. demokracije.

Kapfenberg je ena izmed najvažnejših točk nemške soc. demokracije. Nad osem sto delavcev dela v tamšnjih podjetjih za kovinsko delo. Če pomislimo, da so ravno v tej panogi delavci dobro organizirani, uvidimo, kak važen korak je storilo slovensko delavstvo. Nočemo in ne moremo prerokovati, vendar je jasno dovolj, da Kapfenberg ne ostane sam; nujna posledica razvoja je, da se loči slovenski del soc. demokracije na Štajerskem od nemškega. To bo gotovo vsem Slovincem v veliko korist.

Vodstvo nemške socialne demokracije bo gotovo skušalo na vse pretege ovirati slovensko gibanje; ki se pojavlja tudi že v Köflachu. Toda kljub vsej pozornosti nemškega vodstva pride čas, ko bo začelo pokati tudi v Gradcu samem, morda celo v vodstvu samem; Gradec postane tedaj ona izmed naj-

važnejših točk slovenske soc. demokracije. Kdor pozna nekoliko graško delavstvo, n m mora pritrditi, saj je v odborih za posamezne skupine polno Slovincov, da imenujemo samo Muhliča, tri Arliča, Murka, Resarja itd.

Naše mnenje je, da se z žalitvami in pretepi ne reši nemški značaj štajerske soc. demokracije. Zalostno pa je tudi, da se tolike množice potapljaajo v brezverstvu in da je ni v tem oziru nobene pomoči, tudi ne od strani onih, ki so za to poklicani, da nastopajo proti brezverstvu.

Koli'no denarja g'e iz Amerike.

Družba sv. Rafaela nam javlja o denarnih pošiljках vseh izseljencev v domovino sledeče: Amerikanska komisija za vseljevanje, imenovana pred dvema letoma od kongresa, še ni svoje naloge popolnoma dokončala, vendar je pred kratkim poročala kongresu v Washingtonu o denarnih pošiljках izseljencev. V tem poročilu zatrjuje, da pošljejo vseljenci letno 1.375.000.000 K v svojo staro domovino. Od te vsote se pošlje:

v Italijo	85.000.000 dolarjev
v Avstro-Ogrsko	75.000.000 »
v Rusijo, v številu	
Finsko	25.000.000 »
v Anglijo	25.000.000 »
v Norvegijo, Švedijo in na Dansko	25.000.000 »
v Nemčijo	15.000.000 »
na Grško	5.000.000 »
v balkanske države	5.000.000 »
na Japonsko	5.000.000 »
na Kitajsko	5.000.000 »

Poročilo še opozarja nadalje, da vzdržuje več kot 2300 oseb v Združenih državah za kotne banke, ki nimajo redne kontrole in da ravno ta podjetja prav mnogokrat občutno oškodujejo vseljence, ker takozvani »Bankers« špekulirajo z njih vlogami.

Gotovo se ne bomo motili, če smo mnenja, da pripade od zgoraj imenovanih 75 milijonov dolarjev, ki se jih pošlje vsako leto v Avstrijo, okrog enega milijona, mogoče tudi več, na izseljence slovenske narodnosti. Nujna potreba bi bila torej, da se organizira te pošiljake naših izseljencev, in sicer na ta način, da pride dobiček iz posredovanja izključno kaki domači organizaciji v prid, katera mora seveda nuditi za posredovanje kar največjo varnost.

Dnevne novice.

+ **Politična mizerija na Hrvaš** em se jasno razvidi iz polemike med koalicijskim »Obzorom« in bivšim ministrom za Hrvaško, pl. Josipovičem, ki je v »N. Pester Journalu« pisal, da med banom pl. Tomašićem in koalicijsko večino ne vlada pravo zaupanje in da zato pl. Tomašić hrvaških razmer ne bo mogel sanirati. »Obzor« zavrača to mnenje, potem pa sam jasno in glasno priznava, da je koalicijska morala za to, da postane guvernerjalna sramota opustiti svoje nacionalne zah'evе. (»Obzor«, 10. aprila, uvodnik.) »Obzor« meni, da je zato treba, da se v narodu vzdržuje dalje narodne zahteve, koalicijska pa naj vlada dalje, dokler se ne bo iztrošila in ne bo ljudstvo postalo s svojimi narodnimi zahtevami tako močno, da samo zavzame vlado. Vkljub temu pa imenuje »Obzor« koalicijo »požrtvovalno«, ker je žrtvovala svoj narodni program, da narodu saj nekaj pribori! Pa kaj mu je priborila? Mesto Raucha Tomašića in nič drugega.

+ **Višek sirovosti** sta doseгла v hrvaškem saboru poslanca Elegović in Radić, ki sta se med seboj na ta način opsovala, da sta drug drugemu očitala svoji ženi. Začel je Radić, nadkrilil ga je pa frankovec Elegović, ki je nato napadel celo ženo banovo. Zalosten savor!

+ **Umrl** je v Idriji v nedeljo ob 8. uri zjutraj č. g. Josip Alič, bivši kaplan in katehet. Rojen je bil 19. marca 1826 v Idriji, služboval 7 let v Istri in 42 let v Trstu. Zadnjih deset let je preživel v rojstnem mestu v pokoju. Letos bi bil obhajal dijamaško sveto mašo, a je ni učakal. Govoril je gladko slovensko, nemško in italijansko, ker je v teh jezikih 40 let poučeval na raznih šolah v Trstu. Bral pa še skoraj vsaki dan kaj francoskega, ter bil v raznih strokah dobro podkovan. Bil je Idrijčan z dušo in telesom in se zelo veselil napredka našega mesta. Bodi mu domača zemlja lahka! Pogreb bo v torek 12. t. m. na domače pokopališče pri sv. Križu.

+ **Naše mladeniško gibanje.** Včeraj se je vršil mladeniški tečaj v Smartnem pri Litiji. Fantje iz cele okolice so bili zbrani od 6. ure zjutraj do 7. zvečer. Telovadilo jih je celi

dan 60 odraslih in 30 naraščaja. Na javnem ljudskem shodu, na katerem je bilo navzočega nad 400 ljudstva, je govoril F. Tersegav. — Včeraj se je ustanovil nov odsek, in sicer v Smartnem na Savi. Šlo je v Smartno 50 Orlov, 36 v uniformah. Govorili so Orli iz Device Marije v Polju, pristrčno pa je pozdravil shod navzoči deželni poslanec g. Dimnik. Smartenskemu Orlu je pristopilo 15 fantov. Devicmarijapoljsko okrožje šteje že šest odsekov in je tako eno najmočnejših. — Vršil se je včeraj tudi tečaj v Radetcah; telovadilo je celi dan 40 telovadcev iz celega okraja, na javnem ljudskem shodu, na katerem je govoril V. Jeločnik, je bilo 200 ljudi. — Prihodnjo nedeljo se vršita tečaja v Selcah in v Zagradcu.

+ **Škof v Djakovem** postane v najkrajšem času dr. Ivan Krapač.

+ **Podružnicam Ciril - Metodove** družbe na deželi se je že začelo slabotiti. Vsak dan je v liberalnih listih kakšna notica, ki kaže, da je ljudstvo obrnilo svojo pozornost na liberalno počenje in da se je že začelo resno gibati zoper podružništvo. Liberalce zelo peče zlasti to, da so slovenska krščanska dekleta začela prav odločen boj zoper Cirilmetodarstvo in zato so si zdaj poleg Orlov začeli privoščeovati posebno Bogomile in objavljati sramotilne notice. Liberalci pa bi danes že lahko vedeli, da se ne naši fantje ne dekleta ne zmenijo za neduhovite kvantarske sirovosti v liberalnem časopisju in da bo to imelo za posledico le, da bodo naše organizacije začele še veliko odločnejše izpodkopavati tla podružništva, v katerem se zbiraio falirani liberalni elementi! Vi zabavljate, mi pa homo delali! Nobenega shoda ne sme več biti, kjer bi se ne posvetilo v liberalno cirilmetodarijo — to je zdaj geslo!

+ **No, nol V** učiteljskem Tovar. oznanja neki Svetozor »boj idealizmu«! To mora pač biti zanimivo, če učitelj, ki mora, kakor smo saj dozdaj mislili, poleg duhovnika najbolj razpolagati z idealizmom, idealizmu boj napoveduje. Pa smo pogledali in glej, Svetozor, res piše, da učitelji »morajo začeti svoj politični boj brez predsodkov in brez idealizma«! In dalje pravi, da je fraza, ako kdo pravi: prvo je narod in potem mi! Ne, prvo je učitelj in potem šele ljudstvo in vesoljni svet. Iz tega sledi, izvaja Svetozor, da mora začeti učiteljsvo boj za svoje zahteve z vsemi skrajnimi sredstvi brez ozira na katerekoli predsodke. — Dobro se spominjamo, kako je ravnoisti »Tovariš« svojčas zagnal šumni hrup, češ, da je nekdo, ki ga ima »Tovariš« posebno rad, mladino javno učil, naj se v boju zoper načelnega nasprotnika poslužuje vseh sredstev, daš tega ni nikoli rekel, ampak nasprotno vedno povdarjal, da mora katoličana v boju voditi vedno pravičnost. Zdaj seveda, ko »Tovariš« uči, da je za dosego namena vsako sredstvo »brez predsodkov« dovoljeno, ne bo noben liberalce stegnili jezika. Ta dvojna morala se pač zelo lepo prilaga našim liberalnim pedagogom!

+ **Na slovenskih gimnazijah**, na prvi, kakor na drugi državni gimnaziji, se je razdelilo med dijake, ki imajo plačati šolnino položnice, s katerimi se izplača šolnina na pošti. Te položnice so pa za višjo, torej V., VI., VII. in VIII. gimnazijo samo nemške in dijaki, Slovenci, so jih morali izpolniti nemški. To je nečuvna krivica, o kateri mora izvesti javnost!

+ **Župnija Ig pri Ljubljani** je podeljena č. g. Viktorju Koechler, mestnemu kaplanu v Trnovem v Ljubljani.

— **Umrl** je na Studencu g. Janez Svetlin, star 43 let.

+ **Za škofa v Senju** je imenovan pomožni škof Vučić.

+ **»Matica Hrvatska«** ima, kakor izdaja »Obzor«, 116 295 kron deficit.

+ **Nov telovadni odsek na Goriškem.** V nedeljo, 10. t. m., se je v Prvačini, tej nekdanji liberalno sokolski trdnjavi, ustanovil Orel. K ustanovitvi je prihitelo 38 uniformiranih Orlov iz Dornberga. Govoril je č. g. župnik Primožič, predsednik dornberškega Kat. slov. izobraž. društva Franc Kavčič, zastopnik S. K. S. Z. dr. Capuder ter nekaj domačinov. Zborovanje se je vršilo pred župniščem na dvorišču. Zunaj pa je par nasprotnikov v svoji onemoglosti žvižgalo. Le pogumno naprej, vrli mladi Orel!

+ **Prestolonasledniku in njegovi visoki družini** se je bivanje na Brionskem otoku tako prikupilo, da ostane ondi do konca aprila, medtem ko je bil nadvojvoda prvotno namenjen samo do srede marca ondi ostati. Tudi se je nadvojvoda izrazil, da pride prihodnje leto zopet sem na obisk. — Začetkom maja pride za dalje časa na Brionski otok nadvojvodinja Marija Jožefa.

+ **Cirilmetodarsko narodnjaštvo** se ne vidi posebno jasno samo na tem, da je v Prevaljah na Koroškem postal pred enim tednom ustanovni član po-božne in slovenske Ciril-Metodove po-družnice znani kandidat nemškonoacio-nalne stranke, Štajerčijanec in svobo-domislec Pristov, marveč tudi na tem, da so pri zadnjih občinskih volitvah v Šmarjah na Spodnjem Štajerskem šli cirilmetodarji zoper slovenske katoliške kandidate v boj v zvezi s štajerčijanci. »Slovenski Branik« pa, ki ga pi-šeta potovalna učitelja nestranskanke in celo katoliške Ciril-Metodove dru-žbe, kakor je 4. t. m. gospod Ante Beg izrečno na ustanovnem shodu po-družnice v Prevaljah povdarjal, prina-ša v zadnji številki koj na platnicah tri napade na V. L. S., tri napade na »Slovenca« in »Domoljuba« in en prav hudoben napad na »Mir«, torej se-dem napadov na Slovence, za Nemce pa bori dve notici! Če vse to zadosti ne kaže »narodnosti« in »kato-ličanstva« Cirilmetodarije, res ne ve-mo, kaj naj ga bolj osvetluje.

+ **Za ljudski sklad** so darovali: Povše, državni poslanec, 60 K; Poto-ka, župnik, 12 K; Bizjan, dekan, 5 K; več Besničanov 5 K; Trije s Poljan 30 K; Pfajfar, župnik, 5 K; Žužek, žup-nik, 20 K; Krek Fr., župnik, 5 K; Ne-mec, župnik, 2 K; Vondrašek, župnik 2 K; Škerjanec, župnik, 5 K; Pravst, žup. uprav., 3 K; Hrovat 1 K; Zbašnik, župnik, 3 K; Poljak, župnik, 2 K; Janež, župnik, 1 K; Križaj, župnik, 10 K; Per-ko, kaplan, 5 K; Perne, posestnik, 2 K; župnik v Žužemberku 5 K; M. Poč, Kamnik, 2 K; Rožič, Vinje, 1 K; Zajec, črevljar, 2 K; Neimenovan v Novem mestu 2 K; Gerčar, župnik, 10 K; Gaš-peršič, Karlovic pri Škofji Loki, 5 K; Cerar, tovarnar, 2 K; Rozman, župnik, 5 K; Lakmayer, župnik, 5 K; Kepec, ka-plan, 10 K; Fatur Ivan, Rakek, 2 K; Koželj, župnik v pok., 5 K; Bonceti, župnik v pok., 2 K 2 h; Rihar, župnik, 10 K; Neimenovan v D. M. Polje 12 K; Neimenovan v Idriji 2 K; dr. Dolšak 5 K; Jarc, deželni odbornik, 20 K; Ka-lan, prelat, 5 K; Kalan, župnik, 5 K; dr. Lampe, deželni odbornik, 20 K; Mandelj, dež. posl. 5 K; dr. Pegan, dež. odbornik, 20 K; Smolnikar Luka, stol-ni vikar, 5 K; Šiška, stolni kanonik, 5 K; dr. Ušeničnik Aleš, 5 K; dr. Zajec 5 K. — Vsem poštrenovalnim da-rovalcem se priskrbo zahvaljujemo z željo, da bi našli veliko posnemalcev.

— **Otrok ustrelil otroka.** Včeraj je 5letni Vehovec Jernej iz Sotle prestrelil trebuh svojemu 5letnemu bratrancu istega imena iz Prebačevega s samo-kresom, hotel mu je namreč pokazati, kakšno reč imajo njegov oče. Vehovec je danes jutraj v bolnici umrl.

— **Železna ruda v Istri.** V Poreču se mudi inženir White, poslan od neke angleške industrijske družbe, da pre-išče odnotne kraje, v koliko da se tam nahaja železna ruda. Uspehi dosedanje preiskave so baje povoljni. Za Istro bi bila pač to zlata jama, ne železna.

— **Društvo zdravnikov na Kranj-skem** vabi k mesečnemu zborovanju dne 14. aprila ob 6. uri zvečer v deželni bolnici. Dnevni red: 1. Dr. Avranovič, sekundarij; Demonstracija Finsen-Rei-nesovega aparata. 2. Demonstracije.

— **Razpuščeno iredentovsko dru-štvo v Trstu.** Namestništvo v Trstu je razpustilo laško kolesarsko društvo »Marte« ter ukazalo, da takoj preneha društveno delovanje. To društvo je bilo samo zato ustanovljeno, da so se pod pretezo gojitve športa gojile ireden-tovske laške težnje.

— **Štrajk učiteljev** se pripravlja na Hrvaškem, ker se jim ne zboljšajo plače.

— **Svinje ratrgale otroka.** V Perko-vičih v Bosni so svinje raztrgale 2let-nega Ivana Bekovič, ki ga je mati za hip pustila samega v hiši.

— **Iz Rake.** Tukajšna poštarica ga. Franja Otoničar je praznovala 9. t. m. 40letnico svojega službovanja.

— **Slovenec ponesrečil v Ameriki.** Iz Clevelanda se poroča, da se je dne 19. marca ponesrečil 19letni rojak Ivan Polovič v tovarnah Republic Iron Works. Nesreča se je pripetila tako: Vzpenjača, ki je dvigala dva 60 črev-ljev dolga železna droga, je odpoveda-la, nakar se je en drog naglil z enim koncem proti tlom, kjer je stal naš ro-jak, ki se ni mogel umakniti, ker je bilo polno sopare okoli njega. Zadet je bil v glavo in prsi. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je pa kmalu umrl. Po-kojni je prišel pred dvema mesecema v Ameriko, kjer zapušča enega brata.

— **Nesreča.** Andreju Jeklarju po domače Klemenu iz Koprivnika v Bo-hinju je dne 2. aprila poginila triletna, lepa kobila. Uboga žival ni mogla stri-ti. Škode je gotovo do tisoč kron. Ko je žival poginjala, vspela se je po koncu, padla nazaj in pri tem zlomila gospo-

darju nogo. Res velika nesreča za dru-žino!

k **Ceneno goveje meso v Celovcu.** Iz Celovca se poroča, da je kupčijska posredovalnica za živino deželne zveze kmetijskih zadrug na Koroškem vpe-ljala hvalevredno akcijo, ki onemogo-čuje draženje mesa po prekupcih. Od 9. t. m. prihaja potom te družbe na celovski trg vsak dan od 7. ure zjutraj goveje meso po 1 K 8 vin. do 1 K 16 vin. kilogram za razprodajo. S tem je dose-ženo, da kmet boljše proda živino, na drugi strani pa dobiva mestni konsu-ment cenejše meso.

Štajerske novice.

š **Proč od Gradca!** Že mnogokrat smo v našem listu poročali o nemški propagandi na deželnih kmetijskih šo-lah štajerskih. Slovenski učenci se di-rektno navajajo k nemškutariji s tem, da se povsod in ob vsaki priliki pro-težira blaženo nemščino, nemške učen-ce štiti, a slovenski pa morajo občutiti premnogokrat ljubezen nemških učite-ljev. Na mariborski vinorejski šoli so predavanja izključno nemška, le sem pa tje se sliši kak slovenski stavek. Krvava potreba za štajerske Slovence je bila, da se je ustanovila slovenska kmetijska šola v Št. Jurju. — Pred ted-nom so štajerske kmetijske šole izdale letna poročila. Pred nami leži en eksemplar tega duševnega poročila, ki pa je izdano edino v blaženi nemščini, tiskano je tudi v tiskarni nemške dru-štvene tiskarne. V poročilu se očitno spozna, da so te šole prave agende za nemškutstvo.

š **Šegularija in slogaška narod-nost.** Hofrata Ploja vroč prijatelj, »Slo-gin« članar in podlistkar župnik Fr. S. Šegula pri Sv. Roku ob Sotli je na grobu odličnega slovenskega rodolju-ba Plevčaka, kakor se je že konstatiralo, na ljubo neki milostni Nemki go-voril dolg nemški govor. V nemščini, ki se ni mnogo razlikovala od hofratove slovenščine, je slavil župnik Šegula za-sluge pokojnikov. Krasno, velekrasno! »Sloga«, leibžurnal Ploja in Šegule, po-roča, da se bo ta nagrobni govor obja-vil v posebnem odtisku. G. Šegula, ali Vam ne bo premučno cel čas se baviti s prestavo? Med tem časom bi se spi-sal lahko cel podlistek za »Slogico«. Škoda časa!

š **Odlikovanje.** Po vsem maribor-skem okraju dobroznani davčni ekse-kutor g. Ivan Danko, rodom iz Jareni-ne, je bil od svetlega cesarja odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem. Odliko-vanec je stopil v pokoj. Služboval je celih 43 let, od teh 31 let pri davčnem uradu v Mariboru kot iztirjalec. Danko je bil po vsem mariborskem okraju vsled svoje originalnosti in zdravega humorja priljubljen. Dne 4. aprila mu je vodja okrajnega glavarstva dr. Ne-tolička izročil zaslužni križec. Po tej svečanosti se je v hotelu »Pri zamorcu« vršil slavnostni banket v čast odliko-vancu.

š **Najdena mrliča.** Pri Gornji Sv. Kungoti je decembra 1909 izginil postil-jon Pij Herič. Sumilo se je, da je po-stal žrtev umora. Dne 6. aprila so našli mrtvo truplo Heričevo pri nekem mli-nu blizu Pesnice. Umor je izključen, ker se je našlo pri ponesrečencu uro in druge reči. Bil je najbrž pijan ter je v pijanosti padel v potok. — V Brstju pri Ptujju so dne 7. aprila našli ob Dravi mrliča. Spoznalo se je, da je to tisti po-nesrečeni Krebs, ki je dne 11. marca blizu Smolnika pri Rušah se utopil, ko je zašel splav v vrtinec.

š **Mizarska stavka v Gradcu.** Stro-kovna skupina mizarjev v Gradcu zveze avstrijskih industrijcev naznanja v »Tagespost« z ozirom na razne vesti o stavki mizarskih pomočnikov v Gradcu glede plač istih. Ker je stvar zanimiva tudi za ta obrtni stan na Kranjskem, prinašamo to izjavo. V zadnjih dneh se je v graških listih na-znanjalo o bližnji stavki mizarskih po-močnikov. Poročalo se je, da se zahteva zvišanje najmanjše plače od 3 K 60 vin. na 4 K 50 vin., pozneje se je tudi poro-čalo, da znaša sedanja najmanjša pla-ča povprečno samo 32, 34 in 36 vinarjev na uro. Z ozirom na to, da bi občinstvo ne mislilo, da se plačuje mizarske po-močnike v Gradcu vse brez izjeme po 32, 34 in 36 vinarjev na uro, se poroča, da dobiva dejansko izmed 100 mi-zarskih pomočnikov komaj 10 omenje-no plačilo, in to samo pri malih moj-strih. V večjih obratih se izplačujejo plače od 40 do 50 vinarjev za uro, kar gotovo znatno presega najmanjšo dnev-no plačo.

š **Toča.** Iz Radgone se poroča, da je tamkaj razsajala 7. t. m. od 2. do 3. po-poldne huda nevihta. Strela je udarila v neko drevo v bližini mesta. V okolici pa je padala zelo debela toča.

š **Iz obupa nad bodočnostjo v smrt.** Iz Arnoša se poroča: Pri tukajšnjem odvetniku dr. Pichlerju že skozi 27 let uslužbeni 48 let stari uradnik Franc Wurianek si je včeraj dopoldne v bliž-njem gozdu pognal iz samokresa kro-gljo v desno sence; bil je na mestu mrtve. Pred kratkim umrl je njegov gospodar dr. F. Pichler, od tedaj pa je bil ves čas Wurianek zelo otožen in k temu se je pridružila skrb za bodo-čnost. Najbrže je bilo to povod samo-umora. Ginljivo je bilo videti zvestobo njegovega psa. Pes se ni genil od svo-gega gospodarja, lizal mu je kri iz rane in obraza, skušal ga zbuditi s tem, da ga je nalahko za obleko cukal, tudi se ni smel nikdo mrtvecu približati.

Ljubljanske novice.

lj **Osebnost.** Gospod Jož. Štr u-kelj, začasni vodja c. kr. glavnega poštnege urada v Ljubljani, je imeno-van za c. kr. višjega poštnege nad-oskrbnika zgoraj imenovanega urada.

lj **Šinčični zabavni večer »Kat. dru-štva za delavce«** je privabil v »Roko-delski dom« toliko občinstva, da je bila dvorana natlačeno polna. Pevske točke, ki so po svoji vsebini bile nalašč od-brane za nastopajoči pomladanski čas: »Zvončku«, »Kukavica«, »Pomlad« ter »Gospodične in dekleta« — so se pod vodstvom g. F. Ferjančiča proizvajale z znano točnostjo in sigurnostjo, zlasti poslednja točka je bilo nekaj novega in je zelo ugajala občinstvu. Ko je po dcvršenem pevskega sporedu društveni predsednik L. Smolnikar v šaljivem nagovoru izpolnil odmor pred igro, se je v občno zadovoljnost predstavljala drama: Junaška deklica blažena Ivana d'Arc, imenovana devica orleanska. Sicer se s samo ženskimi ulogami tež-ko podá prava slika tega res drama-tičnega dogodka v francoski zgodovini, vendar se je tudi s temi omejenimi sredstvi vpejalo občinstvo v tisto dobo in dobilo zadovoljiv vtis o tem, kako je od Boga odbrana deklica izvršila svojo visoko nalogo. Uloge so bile splošno v dobrih rokah in občinstvo je ohranilo zanimanje za dejanje do konca.

lj **Obrtno-kreditna zadruga v Ljub-ljani** je imela včeraj drugi redni občni zbor, ki ga je vodil načelnik g. Ivan Ogrin. Zadruga je štela kocem leta 1909 69 članov in imela prometa 533.679 kron 66 h, kar je lep dokaz razvoja v razmerno kratkem času. Deleži so iz-našali 6489 K 50 h; posojila na osebni kredit 40.039 K 9 h, na tekoči račun 61.137 K 67 h, hranilne vloge 15.177 K 95 h, rezervni sklad 219 K 36 h, var-stveni sklad 430 K 11 h. O poročilih je bila jako živahna razprava, katere so se udeležili načelnik Ogrin, poslanca dr. Žitnik in Demšar, uradnik Zadrug-ne zveze Kralj, člani Rojina, Ložar, Petek itd. Poslanec dr. Žitnik je nagla-šal, da je obrestna mera 6% od poso-jil na osebni kredit previsoka. Kreditna zadruga naj se torej obrne na posredo-valni urad ministrstva za javna dela, da jej izposluje cenejši kredit. Obenem naj vložijo prošnjo na deželni odbor, da ali prevzame poročilo za primerno po-sojilo ali pa sam zadrugi dovoli poso-jilo za nizke obresti. Obrtnik brez ka-pitala ali vsaj brez potrebnega kredita dela večinoma le za druge. Dežela je ustanovila obrtni pospeševalni urad, katerega pravila je ministrstvo že odo-brilo. Dežela pa je dolžna, v kolikor ji dopuščajo sredstva, tudi sicer podpi-rati obrt. To, kar je odposlanec mini-strstva v mestni dvorani govoril o obrt-nem kreditu, je vse lepo, samo tega gospod ni povedal, kje naj obrtniki po primerno nizki ceni dobe potrebni ka-pital. Premožnejši obrtniki ali imovi-tejši prijatelji naj bi torej vlagali svo-je prihranke pri zadrugi, ki jih obre-stuje po 4-5%, kakor drugi denarni za-vodi. Vloge so popolnoma varne, ker je zadruga z neomejeno zavezo in je odbor jako previden. Kreditna zadruga, ki je vsega priporočila vredna, je med obrtniki samimi še premalo zna-na. Vsak začetek je težak. Zato naj od-bor ne izgubi poguma in tudi v prihod-nje poštrenovalno deluje v blagor svojih stanovskih tovarišev.

lj **O slovenskem gledališču.** V so-boto se je vršil občni zbor »Dramatič-nega društva«. Nameravali smo mnogo pisati o tem zborovanju, pa se ne iz-plača. Zadošča naj par potez. Naj-navadnejše zborovanje kake pogrebne bratovščine je boljše obiskano, kakor je bilo obiskano to zborovanje, ki naj bi odločevalo o usodi slovenskega gleda-lišča. Preznačilno za dejansko ljubezen liberalne inteligence do slovenskega gledališča. Zborovanju je predsedoval podpolkovnik v pok. g. Milavec, ki se je v toplih besedah spominjal pokoj-nega predsednika g. Karola viteza Blei-weisa. Gosp. Jančigaj je podal tajniško poročilo, iz katerega posnemamo, da

odbor menda sam ne ve, koliko članov ima še »Dramatično društvo«. Tajnik je konstatiral, da je društvo imelo po-godbo z mestno občino, da občina dá gledališkega ravnatelja, da občina skrbi za poravnanje odstotkov druš-venega dolga, eventualni prebitek se-zone pa porabi za odplačilo dolga. De-želni odbor je dal »Dramatičnemu dru-štvu« gledališče za prihodnjo sezono proti temu, da dobi deželni odbor za-stopnika v odboru in v intendanci in da razpolaga deželni odbor z dvema dnevoma v mesecu. Ker gledališkemu ravnatelju od občine določenega bla-gajnika g. Šaplje ni bilo na občni zbor, je poročal g. Jančigaj, ki je pre-bral od g. Šaplje s svinčnikom (!) spi-san račun. Po tem računu, o katerem je g. Milavec izjavil, da ga odbor »Dra-matičnega društva« ni imel še prilike pregledati in da mu tudi še niso bile na razpolago knjige, bi bilo prebitka v pretekli gledališki sezoni 803 K 70 vin. Med dohodki pa je tudi za repertoire 540 K in za garderobo 1029 K 50 vin., kar spada po izjavi g. svetnika Pirca vsled pogodbe »Dramatičnemu društvu« in ne spada v mestno gledališko upravo, dalje tudi ni bil vpoštevan dolg za kurjavo 1112 K in je v računu med dohodki celotna mestna podpora 26.900 K, dočim je g. dr. Tavčar na zbo-rovanju izjavljal, da je prejela inten-danca le 20.000 K. Preko teh« malen-kosti« se je prešlo z izjavo, da bo že »novi odbor vse pregledal«. Vsekakor zanimivo je, da je med dohodki vpla-čane zavarovalnine 1278 K 58 vin., iz-plačane pa je 649 K 96 vin. in vendar je znana določba, da mora delojemalec prispevati k zavarovalnini dve tretjini in delodajalec eno tretjino! Vsekakor tu ni vse pravilno! In čujte in strmite — med stroški je za garderobo celih 164 K 44 vinarjev — toliko kolikor zad-nje naše vaško izobraževalno društvo dá za svojo garderobo! Nova garderoba je torej na dolgu — a v računu tega ni. Pa še marsikaj družega zanimivega se čita iz računa intendance — pa o tem drugič. Če se pa že danes omenjeno vpošteva, je v resnici velik deficit. Zelo otročje pa se nam zdi, da se deficit hoče prikrivati in poleg tega še na tako neroden način! Upravni stroški so znašali 2244 K 60 vin. Tudi tu bi želeli po-drobnejših podatkov! — Če se vpošteva, da je občina dala 26.900 kron podpore, od lož, katere je dežela dala brezplačno »Dramatičnemu društvu«, je pa inten-danca dobila 11.992 K (za kurjavo tudi še ni plačanih 1112 K), je deželna pod-pora z ozirom na razmerje, kako seda-nje gledališče po svojem sistemu malo koristi deželi, deželna podpora znatna. — Blagajnik »Dramatičnega društva« g. Rozman je poročal, da je imelo »Dramatično društvo« kot tako dohod-kov 301 K, stroškov 299 K 39 v. — Jako zanimivi so bili prizori pri razpravah o bodočnosti slovenskega gledališča. Pred občnim zborom se je vršila seja odbora »Dramatičnega društva« z za-stopniki občine. O rezultatu te seje je občnemu zboru poročal g. dr. Tavčar, med drugim, da občina prevzame tudi garancijo za eventualni deficit prihod-nje sezone. Priporočal je to zelo tudi g. svetnik Milčinski. Nakrat pa vstane župan Hribar in desavuiru podžupa-na, češ, da njega, župana, ni bilo pri tem sklepu in da ga ne bo mogel zago-varjati, ker da bi ravnatelj potem pre-več zapravljaj. Dr. Tavčar je bil zelo hud in zagotavljal župana, da se bo »šparalo«. »Če pa ne bo šlo, bomo pa sredi sezone pretrgali!« Občni smeh. Dr. Tavčar je nekoliko debelo pogle-dal, ker je bil prepričan, da je nekaj silno modrega povedal in torej ni pri-čakoval posmeha. Vprašal je, kaj po-menja toliko smehu. Dobil je od g. dr. Pirca odgovor: »Če sredi sezone pre-kinete, bo pa še dražje. Igralci so enga-ževani za celo leto in morali jih bo-dete plačati, ne da bi igrali.« Dr. Tav-čar je bil očitno presenečen, da so ga tako lepo ujeli na tem, da kot predse-dnik intendance še ni prečital nobene igralske pogodbe. Njegovo mnenje, da bi morda dobili igralce, ki bi se dali samo od meseca do meseca angaževati, je temeljito pogorelo — vsekakor pa kaže eminentno razumevanje šefa in-tendance za upravo sedanjega sloven-skega gledališča. Po dolgem prereka-nju je dr. Tavčar — seja je bila pre-kinjena za 10 minut — pričel sestav-ljati nov predlog, ki je bil tudi sprejet. Glasi se: »Dramatično društvo« prepu-sti mestni občini za prihodnjo sezono vodstva gledališča pod dosedanjimi po-goji. Mestna občina z dovoljenjem de-želnege odbora prevzame že za bodočo sezono vso skrb za slov.gledališče. Mest-na občina kupi repertoar in garderobo (s tem se plačajo dolgovi »Dramat. društva«) in mestna občina vzemi na zna-nje, da je repertoar zarubljen. (»Boga-ta« mestna občina namreč do marca ni

plačala obresti dolga »Dramatičnega društva« pri »Kreditni banki«, nakar je »Kreditna banka« garderobo in repertoar zarubila. Nato je bila volitev novega predsednika. Predlagan je bil dr. Tavčar, ki se je pa silno branil. Prof. Kobal: Sile ni treba delati! Nato je bil izvoljen za predsednika »Dramatičnemu društvu« vpokojeni podpolkovnik g. Milavec, v odbor pa pri dopolnilnih volitvah Govekar, Jančigaj, prof. Juvančič, prof. Kobal in g. Anton Kodder, poštni ravnatelj v poklju. Končno bodi omenjeno, da so se razni govorniki, posebno g. Etbin Kristan, silno vneli za to, da bi dežela za več let skupaj popolnoma prepustila mestni občini slovensko gledališče, češ, da le potem je mestni občini mogoče spustiti se v take operacije, kakor jih »Dramatično društvo« nasvetuje. Na to meri tudi zgoraj omenjeni dr. Tavčarjev predlog. Iz te moke seve ne bo nič kruha — neomejenega gospodarstva v deželni gledališčni nikdar ne dobe. Sedanje vodstvo ni pokazalo, da bi bilo vredno takega zaupanja. Bilo bi res prijetno v deželni poslopju biti nam po zobeh! Končno še omenjamo, da sta točki: poročilo ravnatelja o pretekli sezoni in proračun za bodočo sezono — izostali, in da je g. dr. Tavčar gospode, ki so za »Dramatično društvo« podpisali menice, zagotovil, da ne bodo nič trpeli, nakar je g. prof. Kobal pripomnil, da bi bilo to treba zapisati, sicer pa da izgovorjena moška beseda ravnateljstvo velja, kakor pisana.

Iz ljubljanske okolice. Zelo pridno in uspešno deluje na polju izobraževanja in prave omike »Katol. slov. izobraževalno društvo« na Selu. V najkrajšem času si je pridobilo nad 200 članov in članic. Prireja jako veliko predstav in je v kratkem času, kar obstoja, vzgojilo lepo število dramatičnih igralcev, ki bi tudi ne bili v nečast večjemu odru. Kulise, gledališko obleko so napravili člani in članice sami. Dobro je že tudi izurjen društven pevski zbor. O vsem tem smo se prepirali ob društveni prireditvi v nedeljo, 10. aprila, v Oražmovem salonu, ki je bil nabito polen. Prireditve je posetilo zelo veliko gledalcev iz D. M. v Polju. Pevski zbor je zapel uvodoma prav dobro več pesem. Profesor dr. Josip Jerše je v lepem, dovršenem poljudnem govoru, prepletenem z duhovitimi humorističnimi opazkami, kratko pojasnil vsebino iger »Tri sestre« in »Nežka z Bleda«, ki sta bili na sporedu. Vsebinska dr. Krekove igre »Tri sestre« je našim bralcem že znana. Stavljajo na igralke in igralce precej zahtev. Igralci in igralke so bili popolnoma kos svoji nalogi. Omeniti moramo, da so si šli igralci in igralke ogledat igro v Selce, in sicer peš iz Škofje Loke. »Tri sestre« so se predstavljale naravnost izvrstno. Igralke: Helena, Majda, Špela, Ana in tudi Gabrova dekla Jera so se popolnoma vtople v svoje vloge in ustvarile prav dobre tipe, recimo, žensk, kadar so sitne, trmaste in hude, a tudi, kadar se poboljšajo. Vse so prav dobro zadele svoje vloge. Moške vloge: Orel, Anton, Gabrov France in berač so igralci tudi prav dobro igrali. Bili so to pravi moški na deželi. Vsi in vse so znali svoje vloge tako, da šepetalki ni bilo potrebno veliko pomagati. Znano narodno igro »Nežko z Bleda« so razven grofinje Amalije igrane same nove moči, naraščaj, so rekle »stare« igralke, ki pa seveda same še tudi niso stare. Treme ni bilo tudi pri začetnicah ne in tudi ne tistega pavziranja, ki tako mučno vpliva večkrat pri diletantskih predstavah. Ljubljancem in Ljubljankam smo rekli, k prireditvam K. s. izobraž. društva na Selu bomo še šli. Prireditve je trajala štiri ure, a bila je tako dobra, da so celo razvajenci vztrajali.

Iz Rakovniku imajo po pokojnemu generalu Don Mihaelu Rui slovesno zadušnico to sredo zjutraj ob 7. Sv. mašo poje veleč. g. kanonik dr. Ferd. Čekal, odbornik društva za zgradbo čavoda.

Iz temnega magistratnega veka. Poljanski nasip, od stare cukrarnice pa do ceste na Kodeljevo je tako slabo razsvetljen, da si mora človek prizgati svečo in ž njo svetiti. A ni dovolj, da je ondi samo slaba razsvetljava. Navlekli so tam od cukrarnice pa do konca vojaškega skladišča cele skale kamenja, katerega so postavili po kakih pet korakov narazen, kot za kak trotoar, tako, da če človek, ki ponoči tam hodi, ne pazi ali pa če ne gleda pod noge ter tipa z rokami po tleh, se prav pošteno prekuca čez tiste skale in pobije svojega rojstva kosti. Pričakujemo v kratkem, da nam da mestni magistrat boljše razsvetlavo in prosto pot brez takih skal. Povsod — napredek!

Iz Odlikovanja. Domobrantsko poveljstvo je izreklo pohvalno priznanje nadporočniku 27. domobrantskega pešpolka v Ljubljani, Lovro Šušteršiču kot izbornemu službujočemu poveljniku oddelka s strojnimi puškami.

Iz Koncerta »Glasbene Matice«. V torek, dne 19. aprila se ponovi koncert »Glasbene Matice« z deloma spremeni in v zvezi s tem. Ponovi se na mnogo prigovarjanje onih, ki dne 9. marca niso dobili nobenega prostora več. Ponovitev je šele zdaj možna, ker gospod c. kr. dvorni operni pevec Julij Bettetto ni dobil prej dopusta.

Iz Umrla je v soboto popoldne ga. Ivana Splichal, zasebnica, v starosti 71 let. Ranjka je bila skrbna gospodinja in vzor krščanske matere. Lahka ji slovenska gruda!

Iz Prenovljeno »Slovensko gospodarsko in izobraževalno društvo« je bilo včeraj ustanovljeno v Trnovi-Krakovem. Več jutri.

Iz Izvrsna pisarniška moč, ki je večja tudi posla v skladiščih in v trgovini, išče službe. Plača po dogovoru. Blagohotne ponudbe na naše uredništvo.

Iz Danes zjutraj se je peljal skozi Ljubljano grof Montecuculli v Trst.

Iz Žepna tatvina. Včeraj popoldne je bila delavki Mariji Marovtovi v Latermanovem drevoredu v splošni gnježi iz žepa ukradena denarnica, v kateri je imela 8 K denarja. — Tudi dijaku Ivanu Primcu je bila istotam iz žepa ukradena srebrna ura in zlata kratka verižica. O storilcu še nimajo sledu.

Iz Umrl je v soboto v Radovljici uradnik posojilnice g. Praprotnik.

Razne stvari.

Umrljivost penzionistov. Alfred pl. Lindheim razpravlja v svoji knjigi »Saluti senectutis, die Bedeutung der menschlichen Lebensdauer im modernen Staate« tudi to vprašanje in dokazuje na podlagi izjav prof. dr. H. Westergaarda iz Kodanja, prof. dr. Joh. Rathsa iz Berlina in Avstrijca A. Spitzta, da kažejo pezionisti vobče večjo umrljivost ko službujoči uradniki iste starosti. S skrajšanjem delavne dobe človekove se skrajša tudi njegovo življenje. Po tej teoriji bi torej imeli prav oni stari gospodje, ki ne upajo iti v pokoj, ker se boje smrti. Priznavamo pravilnost statistike imenovanih učenjakov, ne priznavamo pa brezpogojno zaključkov. Upoštevati se mora, da prosijo za pokojnino večinoma uradniki, ki se že čutijo slabe. Med temi seveda mora biti umrljivost večja. Nasprotno pa je veliko primerov, da so penzionisti doživeli visoko starost. Lani je umrl v Gradcu vpokojeni c. kr. okrajni sodnih Fran Hrašovec, znan pod imenom »oče graških Slovencev«, v 88. letu. Res pa je, da on ni miroval v pokoju, ampak do zadnjega časa z vneto delal v društvi in izven društev za slovenstvo v Gradcu. V tem oziru tudi on potrjuje, da delo podaljša življenje. Z ozirom na naraščaj pa vendar ne morejo uradniki služiti brez konca. Zato si mora vsak poleg svojega poklica poiskati še drug kulturen in naroden delokrog, v katerem lahko kot penzionist tem agilnejše deluje v korist naroda in človeštva. Potem se mu ne bo bati, da bi mu penzijsko brezdelje pospešilo smrt.

Nesreča z avtomobilom. Z Dunaja poročajo, da je pri Neuwaldeggu neki mlad šofer po ovinku vozil s polnim parom. Avtomobil se je zalezel v cestni zid. Mrtvi sta dve osebi, dve pa nevarno ranjeni.

Kmetje proti brezvercem. V Moncelize v Italiji je nameraval nek socialno-demokratski poslanec govoriti v gledališču v spomin Giordana Bruno. Da bi slavnost preprečili, so udrli kmetje iz okolice v mesto, oboroženi z raznim orodjem. Kmetje so nosili v svojem sprevodu kip Matere Božje. Slavnost se je izvršila pod varstvom 600 vojakov, ki so kmete razpršili. Zaradi tega je kmečko ljudstvo silno ogorčeno.

134 planincev umrlo leta 1909. Iz podatkov nemškega »Alpenvereina« je razvidno, da v zadnjih devetih letih število žrtev planinstva neoprestano narašča. Dočim je pred osmimi leti za časa planinske sezone ponesrečilo 53 oseb, je minolega leta ponesrečilo in našlo smrt v alpah 143 turistov.

Zopet nesreča z avtomobilom. Bliizu Linca je hotel šofer, da reši življenje možu, ki je v zadnjem trenutku šel čez cesto, ustaviti avtomobil tako naglo, da se je ta dvakrat obrnil v zraku in vrgel vse potnike na cesto. Avtomobil je uničen. Potniki, sami veletrgovci in tovarnarji, so pa težko ranjeni.

Kitajcev je samo 165 milijonov. Neka nova statistika, ki jo je napravila kitajska vlada, je spravila na dan presenetljivo dejstvo. Doslej se je splošno

sočilo, da ima Kitajska okoli 400 milijonov prebivalcev. Toda ugotovilo se je, da je to število pretirano. Ker se Kitajci upirajo ljudskemu štetju, je dala kitajska vlada šteti le hiše v cesarstvu, ker je bilo to edino sredstvo, da se je moglo zadobiti približno število prebivalcev. Našteli so 33 milijonov hiš, in ako se vzame povprečno na vsako hišo po pet prebivalcev, šteje Kitajska skupno 165 milijonov ljudi. Prestolnica kitajskega cesarstva, Peking, ima s predmestji 250.000 hiš, torej okoli 2.250.000 prebivalcev.

Najlepša Amerikanka našla smrt povodom železniške nesreče. Iz New Yorka poročajo, da je povodom železniške nesreče pri Marehallowu (Jova v Združenih državah) našla smrt tudi najlepša Amerikanka, gospica May Hoffmann, znana po svoji lepoti po vseh Združenih državah, in ki je pred tremi ali štirimi meseci dobila prvo nagrado na tekmovanju za narodno lepoto. Hoffmann se je nahajala v družbi šestih oseb, ki so iz Čikaga napravile izlet. Njeno truplo so našli grozno pohabljen in polno ran.

Revolucija na Kitajskem? Kakor poroča »New York Herald«, so našli v palači kitajskega princa-vladarja dinamično bojiho. Več oseb je bilo artilerijah. Ta dogodek mora biti brez dvoma v zvezi z gibanjem za uvedbo ustave in parlamenta. Dinastija je seveda nasprotna taki izpremembi, zato si je nakopala med inteligentnimi kitajskimi krogi vse polno sovražnikov.

Duhovniki učenjaki.

Francoska duhovščina, ki je bila radi ločitvene postave toliko preganjana, se ravno sedaj toliko bolj ponosnejše povzdiguje na znanstvenem polju. Tako beremo v letnem poročilu »Académie des Inscriptions et des belles lettres« koncem leta 1909 imena duhovnikov: kanonik Moseau, abbé Petel in abbé Metais. Ti trije so bili pohvalno omenjeni v preizkuševalni komisiji delo francoskem staroznanstvu. Benediktinski pater Dom Henri Quentin je dobil Bordinovo darilo zaradi svoje razprave »o zgodovinskih martylogijah od začetka srednjega veka do osmega stoletja«. Dervaur je dobil Prostovo darilo zaradi svojih zgodovinskih raziskav. Trije drugi duhovniki, znani orientalisti, so bili odlikovani od posameznih preizkuševalnih komisij. To so Rousel iz freiburške univerze v Švici zaradi svoje prestave »Ramayana«, p. Anton Jansen iz bibličnega semenišča v Jeruzalemu zaradi svojega dela »Šege Arabcev v Moabovi deželi« in Franc Martin iz katoliškega zavoda v Parizu zaradi prestave knjige »Henoh« iz etjopskega jezika. Henri de Genouillac je dobil izredno nagrado za od njega začeto neko znanstveno zbirko. — Abbé Breuil, znan vsled svojih prahistoričnih preiskovanj, je dobil nagrado za nadaljevanje preiskav v podzemeljskih votlinah v Španski in na južnem Francoskem. Akademija je dala tudi duhovniku Leynardu podporo za izkopavanje v katakombah v Loussu. Abbé Rousselet, profesor v katoliškem semenišču v Parizu, je dobil darilo za svoje delo »Načela eksperimentalne fonetike«. Ti uspehi govore dovolj za dostojno za znanstveno sposobnost francoske duhovščine. Med navedenimi so v omenjenih zapiskih tudi pohvalno označeni še drugi duhovniki zaradi svojega znanstvenega delovanja, med drugimi tudi Scheidl, znani in med vsemi strokovnjaki spoštovani asirijolog, ki je odkril ploščo v Tercakotti, ki ima podatke o sirskega kralju Tukultininip II. 889. do 884.

Telefonska in brzojavna poročila.

PLJOJ GOVORIL.

Priznava zvezo z vladol

Maribor, 11. aprila. Ploj je v svojem volivnem okraju priredil shod, na katerem je bilo komaj 150 ljudi navzočih, večinoma štajerčijanci, liberalci in nekaj tudi naših. Pogreval je stare stvari o davkih in hudo tožil, da nimamo jugoslovanskega ministra, ker so to preprečili nekateri zahrbtnježi. Dolžil je Vseslovensko ljudsko Stranko, da je onemogočila skupnost. Glede obstrukcije zoper nemško vlado je rekel, da jo je Slovenski klub začel na svojo roko! Glede vseučilišča je pogrel stare stvari in ni prav nič povedal, kaj namerava storiti, da se laška fakulteta prepreči. Potem se je sam hvalil, da je delaven in da ima izvrstne zveze z odločujočimi faktorji v državi! Ploj s tem začel agitirati na kmetih zase, ker se boji razpusta zbornice.

GORIŠKE VOLITVE.

Gorica, 11. aprila. Pri nadomestnih volitvah na Krasu je zmagal liberalci G. Gregorin s 78 glasovi večine.

To pomenja, da je to zadnja zmaga liberalcev na Krasu!

SHOD KRŠČANSKIH GORIŠKIH KMETOV.

Gorica, 11. aprila. Včeraj se je vršil velik shod somišljenikov S. L. S. v Kromberku. Predsedoval je Komelj, govorili so pa državni poslanec Fon, vikar Vodopivec, Remec, in Kolavčič. Resolucije so se z velikim navdušenjem enoglasno sprejele.

NEMEC ŠKOF V TRSTU.

Dunaj, 11. aprila. Več listov poroča, da se dvorni in vladni krogi zavzemajo za to, da bo v tržaški škofiji, ki je po svoji ogromni večini slovanska, imenovan za škofa Nmec in da bo Nmec z največjo verjetnostjo tudi imenovan. Najbolj resna kandidata da sta rektor germanske »Anime« v Rimu, Lohinger in avstrijski auditor v Rimu Perathoner, Tirolec. Oba sta hrvaščine in slovenščine seveda popolnoma nezmožna.

RUSINI O POLOŽAJU.

Lvov, 11. aprila. Načelnik rusinskega narodnega odbora poslanec dr. Konstantin Lewicki je izjavil o položaju: Gališki rusinski klub je polnoštevilo zato, da se odstavijo finančne predloge s prvega mesta dnevnega reda. Sodi pa, da bo dobila vlada pri glasovanju večino, ker bodo glasovali zanj Nemci, Poljsko kolo, Italijani in trije Slovenci Plojeve skupine.

ČEHI O POLOŽAJU.

Praga, 11. aprila. Češko časopisje poziva češke poslance, naj nastopajo v državnozbornski kampagni enotno. Dr. Hrubanovo glasilo »Našinec« javlja, da »Slovanska Unija« nasproti finalnim predlogom še ni zavzela stališča.

ZARADI VOHUNSTVA ARETOVANI TEHNIK.

Lvov, 11. aprila. »Wiek Nowy« poroča, da so zaprli 27letnega tehnika Nikolaja Semionova, ker je osumljen vohunstva. Policija je bila opozorjena nanj, ker je delal izlete v Ivovsko okoličico, veliko dopisoval in razpisno živel. Semionovem stanovanju so zaplenili do 200 kompromitiranih pisem in skic iz karpatskih pokrajin. Semionov se je utihotapil tudi v soc demokratske kroge in sumijo, da ni le vohunil, marveč tudi bil v službi ohrane.

RDEČA NEDELJA V BEROLINU.

Berolin, 11. aprila. Včeraj so priredili berolinski socialni demokratje veliko demonstracijo za splošno in enako volivno pravico v pruski državni zbor. V Fridrichshaim je zborovalo 40 do 50 tisoč; v Humboldtheim 75 do 80 tisoč in v Treptower parku do sto tisoč oseb, tako da je demonstriralo približno 230.000 oseb.

VEČNI BOJI MED BOLGARI IN TURKI.

Carigrad, 11. aprila. Pri Klisakulu (odrinški vilajet) so bili zopet boji med turškimi in bolgarskimi vojaki. Streljati so pričeli Bolgari.

ODPRTO PISMO GOSP. DR. H. TUMI!

Slavno uredništvo »Planinskega Vestnika« mi je odgovorilo, da je pripravljeno objaviti moj odgovor na Vašo kritiko o »Vojvodini Koroški« v zadnji številki »Planinskega Vestnika«. Hvala mu! Odgovoril Vam bom, ko nehati s »famožno« kritiko, na podlagi Vaših opisov v nekaterih številkah »Planinskega Vestnika«.

Častite bravce »Planinskega Vestnika« opozarjam za ta čas na »Planinski Vestnik« iz leta 1905., dalje na Rutarjevo Primorsko, na Seidlove Kamniške ali Savinjske Alpe, na Rutar-Bežekov, na Vrhovčev in Pakov zemljepis, na Janežič-Sketovo slovnico, na »Zeitschrift des D. u. Ö. Alpenvereines« od l. 1900—1907 itd. Vas, g. dr. Tuma, pa pozivljam, da nadaljujete svoje »premišljeno« delo.

Z Vam primernim spoštovanjem sem

dr. M. Potočnik.

V Mariboru, dne 5. aprila 1910.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306'2m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padevin v 24 urah v mm
9	9. zveč.	728'7	7'6	sl. svzh.	oblačno	
10	7. zjutr.	728'0	7'4	p. m. svzh.		1'1
	2. pop.	728'9	9'5			
11	9. zveč.	730'7	6'1	sl. jug	jasno	
12	7. zjutr.	34'5	2'7	brezvev.		0'0
	2. pop.	34'0	11'1	sr. svzh.	pol. obl.	

Srednja predvčerašnja temp. 6'9, norm. 8'5.
Srednja včerašnja temp. 7'7, norm. 8'7.

Albanska vstaja.

Poročila o albanski vstaji so zelo resna. Turčija bo morala zgriziti trd oreh, predno porazi Albance. O vstaji so došla sledeča poročila:

Albanci še niso poraženi. Kaj nameravajo Turki.

Albanci imajo še vedno zasedene težko dostopne postojanke in utrde pri Lapljem Selu. Turki se ne upajo napasti v fronti Albancev, ker bi imeli prevelike izgube, zato se pripravljajo, da od strani napadejo Albance. Vstaše, ki imajo zasedeno črto med Lapljim Selom in Prištino, nameravajo obkoliti in jim onemogočiti, da se vstaši umaknejo v Kas Daško gorovje.

Nova turška ojačenja.

Ministrski svet je sklenil s vso silo izvesti potrebne reforme v Albaniji. Na razpolago je v ta namen 25 bataljonov. V Prištino so odrinili 8. t. m. zvečer trije bataljoni I. armadnega zbora, 9. in 10. pa dva polka pod poveljstvom Šefket Forguh paše.

Kako močni so vstaši.

V Belgrad došla poročila o severnoalbanski vstaji so jako resna. Albanci, 15.000 mož, ki jih je pa vedno več, so zasedli vse ceste iz Vušitena v Prištino, Ljubljano in Prizren. Železniško progo Škoplje - Mitrovice nameravajo razdreti, da tako onemogočijo dovažanje turških čet.

Priština v obsednem stanju. Vstaši mučili 200 turških vjetnikov. Brzjavna zveza prekinjena.

Obležno stanje so proglasili v prištinskem sandžaku in imenovali vojno sodišče. Potrjuje se poročilo, da je položilo 200 turških vojakov orožje. Albanci so vojne vjetnike med groznimi mukami pomorili. Brzjavna zveza je prekinjena.

Nadaljnja turška ojačenja.

Iz Skopelja sta se odpeljala v Prištino dva vojaška vlaka. Dva člana mladoturškega odbora sta navduševala vojake.

Turška zmaga?

V soboto se je poročalo iz Prištine, da je Džavid paša porazil Albance, ki so pobegnili. Potrjeno poročilo še ni.

Turški komunike.

Turška vlada je izdala komunike, v katerem izjavlja, da položaj ni razburljiv. Vstajo so povzročili bogataši, ki zasledujejo lastne koristi.

Vstaja v turški zbornici. — Albanski poslanci izstopili iz mladoturškega kluba.

V sobotni seji turške zbornice je zahteval načelnik albanske ljudske stranke pojasnil zaradi obžalovanja vrednih albanskih dogodkov in vprašal, zakaj se odpošiljajo vojaške čete iz Carigrada. Prištinski poslanec Hasan je naglašal, da je povzročila albansko vstajo slaba uprava in pa napake, ki jih je napravila vlada. Zbornica je odklonila interpelacijo, kar je zelo vznevoljivo albanske poslance. Iz mladoturške stranke so izstopili zato trije albanski poslanci.

Srbske priprave zaradi albanske vstaje.

Zaradi albanske vstaje je srbska vlada ojačila kordon ob srbsko-turški meji od Vranje do Prepolaca. Izostala so poročila srbskih konzulov iz Skoplja in iz Prištine.

Francoska sodba o vstaji.

»Temps« javlja, da se v albansko vstajo ne bo vmešavala nobena tuja velevlast, dasi Avstro-Ogrska in Italija pazno zasledujeta albansko vstajo.

ZNARI ZA SLOVENSKE DEKLETA.
Mariborska S. K. S. Z. je založila krasne znake za »Zvezo slovenskih deklet«. Znak nosi podobo Brezmadežne v zarji slave z napisom: »Zveza slovenskih deklet« ter trobojno znamenje. Cena znaku je komad 1 K. S. K. S. Z. opozarja, da se naj dekleta skupno naročajo, posamezni komadi se ne bodo razpošiljali. Zveza bode imela tudi mladeniške znake zopet v zalogi. Sežite po njih!

Kupujte le vžigalice: „O korist obmejnim Slovincem“.

Znanost in umetnost.

* Dr. Krok: Turški križi. — Tri sestre; ljudski igri. Cena izvodu 1 K, 10 izvodov 8 K. Dobiva se v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano in pri kat. slov. izobraževalnem društvu v Selcih nad Škofjo Loko. (4)

* Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest. Cena broš. izvodu 60 v.

Kart. 80 v. Krščanski princ in junak, vzgojen v mohamedanski veri, se je kot vpliven vojaški dostojanstvenik v turški vojski zavedal svoje domovine in krščanskega pokoljenja ter se postavil v nekem odločilnem boju na čelo krščanske vojske. Vsled svoje brezprimernosti in nedosegljive spretnosti je osvobodil svojo domovino turškega nasilja in rešil po hudih naporih in s svojo izredno hladnokrvnostjo krščansko krasotico Iduno, hčerko kneza Hunijada iz turškega harema. — Po vest ima zgodovinsko podlago in je izredno zanimiva. — Založila »Katoliška Bukvarna v Ljubljani«.

* Nove spominke prvega svetega obhajila pod celuloidom je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Krasna podoba predstavlja Jezusa s sveto hostijo in приметnimi podpi. Podoba je na trdem kartonu in pod celuloidom tako prirejena, da se lahko postavi ali obesi na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti, kakor kanontable iz celuloida. Kdor hoče darovati prvoobhajancu spominek trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi, naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poštšina in ovojina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vinarjev. Pri naročilu na več izvodov razmeroma manjši stroški za poštino.

Rogaški

Tempel

vrelec. Diastetična namizna pijača z obilno odtlikovo kislino. Pospejuje prebavo in izmenno snovi.

Styria

Zelo koncentriran medelinalen vrelec, priporočljiv pri kroničnem žilodčnem kataru, zaprtju, Brightovih ledicah, vrančnik oteklinah, jetrni trdnini, zlatci, snovizmenjskih boleznih, katarah dihalnih organov.

Donati

Zdravilen vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem črevesnem kataru, obstopitju, žolčnih kamenih, toščici, trganju, sladkovni bolezni.

**Najmočnejši
prirodni vrelec magnezijo-
glauberske soli.**

Smrečne sadike

4 letne, enkrat presajene, jako krepke, se oddajo pri oskrbništvu turjaške graščine v Namerčah p. Studenec pri Ljubljani. 1027 3-1

1034

Zahvala.

Prisrčno zahvalo izrekamo za obile dokaze srčnega sočutja povodom nenadomestne izgube našega ljubljene sina, oziroma brata, gospoda

Frana Korečin
posestnika sin

vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, posebno prečastiti duhovščini in gg. usmiljenim bratom iz Kandije, okrožnemu zdravniku in primariju bolnice usmiljenih bratov v Kandiji blag. g. dr. Pet. Defranceschiju, nadalje vsem darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so dragega pokojnika spremlili k večnemu počitku.

Radna p. Sevnici, 11. aprila 1910

Žalujoča rodbina.

Prostovoljno se prodaja

veliko poslopje

z raznimi prostori na dobrem, zelo prometnem obljudenem solčnem kraju na Gorenjskem tik ceste, pripravn za vsako obrt. Naslov pove upravnistvo »Slovenca«. 999 3-1

**Dobro urejena
trgovina s papirjem**

se prodaja takoj pod ugodnimi pogoji.

Kje, pove naše upravnistvo. 1009 3-1

Brata Wortmann, Sušak pri Rieki.

Uljudno naznanjam svojim cenjenim odjemalcem zgorajšnje tvrdke, naj se ne dajo motiti vsled nekega oglasila slično glaseče se firme, ker sem še vedno edini zastopnik bratov Wortmann na Sušaku.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Remic

Ljubljana, Sodnijska ulica št. 4.

1028 3 1

Lepa birmanska darila!

Največja in najbogatejša izbira po jako znižanih cenah. — Se vljudno priporočam gg. botercam in boterčkom za obilni obisk.

Z velespoštovanjem

Ceniki s koledarjem tudi po pošti prosto.

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

Išče se za takoj majhna preprosta soba

z vso opravo najraje v sredi mesta. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šte. 981. 981

Izjava.

Podpisana izjavljam, da prekličem s tem obdolžitev proti Neži Povše. 1033

Ljubljana, dne 11. aprila 1910.

Mar'ja Glinšek.

Da se prav dobro idoča

1029

pekarija

z popolno opravo do 1. julija 1910 v najem pri Francu Božiček, v Spodnji Idriji.

Službe išče pošteno

DEKLE

dobrih kmečkih staršev, stara okoli 20 let najraje v kako trgovino ali pa v kakšen samostan. Služila doslej še ni. Naslov iste pove uprava Slovenca. 1021 1

Naprodaj je

na Javorniku št. 5 vsa priprava in orodje za izdelovanje cementne strešne opeke.

Kupi se po nizki ceni. 5 3-19

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za kadilce.

Glavna zaloga:

Lekarna Ub. pl. Trnkoczy v Ljubljani
3427 Cena K 2.—. 52-1

Boljša gostilna

v lepem prometnem trgu na Sp. Štajerskem z vsem inventarom, sobami za tujce, senčnatim vrtom, kegljiščem, hlevi ter drugimi prostori, se takoj da na račun ali v najem. Ponudbe sprejme uprava tega lista. 1010

Na Dunaju

odda poštena slov. katol. uradniška rodbina od 15. aprila dalje v najem

lepo, zračno, svetlo sobo in kabinet ali samo veliko sobo za eno ali dve osebi. 8 minut od Ringa, ob postajah mestne in električne železnice. Naslov: V./1. Kettenbrückengasse 3, III/16. 1030 1 1

Izborna dolenska, belokranjska in vipavska vina

priporoča po nizkih cenah

Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani (deželni dvorec)

sprejema naročila za večje množine in daje brezplačne informacije glede dobave vin pri prvih kranjskih vinskih producentih. 4-1

KRASNO VELEPOSESTVO

z gostilno in prodajalno pri farni cerkvi ob okrajni cesti, 1/2 ure od kolodvora Velenje na Štajerskem, se prodaja zaradi bolehnosti posestnika s konji, živino, svinji, vozovi, vinom in razno premičnino. Meri 70 oravov vzorno obdelanega posestva njiv, sadonosnikov z 100 najzlahtnejših sortimentov sadja, vinograda, gozda in 5000 hmeljskega nasada z 2 enonadstropnimi hišami, 9 zidanih gospodarskih poslopij, v zemljo vzdano ledenico, 40 m dolgim kozolcem, sušilnico za sadje in eno za hmelj, vkup 14 poslopij, vse v prav dobrem stanju. Vsled mnogostevilnih velikih poslopij je pripravno za kako večje obrtno podjetje. Dopise sprejme iz prijaznosti upravnistvo »Slovenca« pod I. K. 1031

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavi; **kri, moč, zdrave** do-sežete in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak 3601 knjižico brezplačno

v lekarni Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Takoj se prodaja zaradi bolezn 976 4 1

mala, dobro idoča **gostilna**

z lepim senčnatim vrtom tik Ljubljane. Proda se po ceni in pod ugodnimi pogoji. Hiša je pripravna tudi za prodajalno.

Kje, se izve pri upravnistvu »Slovenca«.

Učenca

za usnjarsko obrt, starega okoli 15 let, krepkega, poštenih starišev sprejme takoj Val. Rihar, usnj. mojster, Polhovgradec.

Voditelja hotela

išče uprava hotelskega in kopališkega podjetja Grijan

(Grignano) pri Miramarnu. Zahteva se znanje slovenskega

in po možnosti drugih slovanskih jezikov, kakor tudi italijan-

skega, nemškega in eventuelno francoskega jezika. — Oferte

s spričevali in z naznanilom zahtev in pogojev je vložiti pri

„Tržaški posojilnici in hranilnici“, registrovani zadrugi

z omejenim poročtvom v Trstu, najkasneje do 22. t. m. 998

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Za cerkvene pevske zборе.

V majniku:

Ant. Foerster: 6 Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove z orglami; cena partituri K 1-80 v., pos. glasovom 40 v.

St. Premrl: 12 Marijinih pesmi za mešan zbor; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 40 v.

Janez Laharnar: «Šmarnične pesmi» za mešan zbor; cena partituri 1 K 30 v.

P. Hug. Sattner: «Marijine pesmi» za mešan zbor in orgle; cena partituri 1 K 80 v., pos. glas 50 v.

Ant. Foerster: Lavretanske litanije matere božje za ljudsko petje; cena 40 vin.

— «Ave Maria» za sedmeroglasni mešani ali četveroglasni moški zbor; cena partituri 60 v., glasovom 20 v.

Fr. Kimovec: «Ave Maria in češčena Marija» za tri ženske (moške) glasove z orglami; cena 50 v., 5 izvodov 2 K.

Josip Sacherl: 25 Marijinih pesmi za mešani in moški zbor; cena partituri 2 K, pos. glas. 35 v.

Ig. Hladnik: 23 cerkvenih napevov za moški zbor. Poleg drugih kakor mašnih, obhajilnih in 2 Tantum ergo, se nahaja tudi 10 Marijinih napevov; cena 1 K 60 v.

— «Češčena kraljica» za mešan zbor, solospve in spremljavo orgel; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 30 v.

— «19 Marijinih pesmi» za solospve, mešan zbor in spremljavo orgel, cena 2 K.

— «Ave» 17 Marijinih pesmi za mešan zbor, samospv in spremljavo orgel, cena 2 K.

— «16 Marijinih pesmi» za mešan zbor; cena partituri 1 K, pos. glas. 20 v.

Ob priliki birmovanja ali kanonične vizitacije.

Fr. Kimovec: «Ecce sacerdos magnus» za moški zbor, cena 40 v.

Al. Miheličič: «Ecce sacerdos magnus» za moški zbor, cena 40 v.

Ant. Foerster: «Ecce sacerdos magnus» za mešan zbor in orgle, cena 60 v.

Ign. Hladnik: «Ecce sacerdos magnus» za mešan zbor in orgle, cena 1 K.

Jos. Lavtižar: «3 Ecce sacerdos magnus» za en ali več glasov in orgle, cena 80 v.

Za sv. Rešnje telo.

Dr. Ant. Chlondovski: Tantum ergo za troglasni moški zbor in orgle; cena partituri 50 vin, posam. glasovom 10 v.

Ant. Pogačnik: «6 Tantum ergo» za mešan in moški zbor, cena partituri 60 vin.

Fr. Kimovec: «Tantum ergo» za mešan zbor in orgle, cena 30 v., 5 izvodov 1 K.

Ig. Hladnik: «Pange lingua et 4 Himni ad processionem in festo Ss. Corporis Christi» za mešan zbor, cena 1 K.

Vincenz Galler: 12 Pange lingua (Tantum ergo) za mešan zbor in orgle, cena partituri 3 K 24 v., pos. glasovom 48 v.

Joh. Diebold: 14 evharističnih napevov za mešan zbor; cena partituri 2 K 40 v., pos. glas. 30 v.

Fr. Kimovec: «Rihar renatus». Poleg drugih Riharjevih napevov se nahaja v tej zbirki tudi 7 evharističnih napevov z latinskimi in slovenskimi besedilom kakor: Sacris solemnis, Lauda Slon, Adoro Te, O quam suavis est, Caro mea, Da pacem Domine in Credo in Te —; cena parturi 3 K, pos. glasovom 40 v.

Za prvo sv. obhajilo primerni napevi.

Ig. Hladnik: «O sacrum convivium» 36 obhajilnih, presv. rešnjega telesa in srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., glasovom 40 vin.

P. Hug. Sattner: «Cerkvene pesmi v čast sv. Rešenja telesa», cena 1 K 60 v.

Za pobožnost presv. Srca Jezusovega.

Ant. Foerster: «Litanijs presv. Srca Jezusovega» za ljudsko petje; cena 40 v.

Ig. Hladnik: «O sacrum convivium» 36 obhajilnih presv. Rešnjega telesa in Srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., pos. glasovom 40 v.

Ofertorij za razne praznike cerkvenega leta.

Ig. Hladnik: 6 ofertorijev za največje in večje praznike cerkvenega leta, cena 1 K.

Joh. B. Tresch: «Enchiridion» 31 ofertorijev in 19 raznih napevov, cena partituri 1 K 68 v., glasovom 48 v.

Šmarnice.

Ker to leto ne izdamo novih šmarnic, opozarjamo s tem na šmarnice prejšnjih let, ki so še v malo izvodih na razpolago.

Šmarnice. P. Ladislav O. S. F. Marijine čednosti in dobrote. Okusno vezano, rdeča obreza 2 K, zlata obreza K 2-40.

Salve Regina ali razlaganje molitve Češčena bodi Kraljica za smarnično opravilo. Jožef Kerčon. Okusno vezano, rdeča obreza K 2—.

Šmarnice. Jožef Kerčon. Marija podoba pravice. Okusno vezano, rdeča obreza K 2—.

Devica verna. I. Godec. Šmarnice. Okusno vezano, rdeča obreza K 1-40.

Šmarnice. Jožef Volc. Marija v predpodobah in podobah. Okusno vezano, rdeča obreza K 2—, zlata obreza K 2-40.

Šmarnice romarja jeruzalemskega. 32 premisljevanj za mesec majnik. F. S. Segula. Vezano rdeča obreza K 2—, po pošti 20 vin. več.

Marijino slovstvo za majnik itd.

Maria, unsere wunderbare Mutter. Malpredigten von P. Christian Stecher S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 3-60.

Entwürfe zu Marienpredigten. Erster Zyklus für den Maimonat von P. Hugo Hurter S. J. 80 v.

Marien-Predigten von P. Georg Patiss S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 4-80.

Maria, der Christen Hort. Predigten über die Hochgebenedeite Mutter des Herrn. Von G. Diessel. 2 zvezka K 9-60.

Marien-Predigten von Philipp Hammer K 3-24.

Der Mai-Monat. Der Verehrung des reinsten Herzens Mariä gewidmet. Von P. Franz Hattler S. J., vezano K 2-64.

Die wahre Andacht zur seligsten Jungfrau Maria von L. M. Grignon von Montfort K 3-12.

Die unbefleckte Empfängnis. Lesungen und Gebete für eine Novene oder Monatsandacht zu Ehren der makellosen Jungfrau Maria von J. Hattenschwiller S. J., vezano K 3—.

Die Schule Mariens. Kleine Lesungen für Marianische Kongregationen. P. Heinrich Opitz, vezano K 2-50.

Ansprachen in der Marianischen Kongregation der Jungfrauen. Von G. Patiss S. J. K 4-80.

Handbuch für die Leiter der Marianischen Kongregationen und Sodalitäten. Von J. Dahlmann K 3—.

Über die Leiden Mariä der Königin der Märtyrer. Dreißig Predigten von P. G. Patiss K 6-48.

Heilige Vorbilder für christliche Jungfrauen in der Welt. Von P. G. Patiss, K 3-60.

Erlebtes und Erlauchtes. Skizzen von P. Heinrich Opitz S. J. K 1-50.

Führt die Kinder zu Maria! Ein Hauptmittel zur Erleichterung und Sicherung der christlichen Kindererziehung für Eltern, Seelsorger und Lehrpersonen von M. Mühlbauer K 3-60.

Za darila primerni molitveniki.

Bogu kar je božjega. Fran Seraf. Finžgar. Okusno vezano, rdeča obreza K 1—, zlata obreza K 1-80, fino vatrane platnice K 2-20, najfinejša teletina K 3—, raznovrstne najmodernejše vezave K 4-50, vezava z listnico, zapono in verižico K 4-80.

Molitvenik, ki po lepi vsebini, krasni obliki, dovršenem jeziku in trpežnosti nima kmalu enakega. Posebno priročna je lična mala oblika.

Voditelj v srečno večnost. Anton Mrkun. Okusno vezano, rdeča obreza K 1-40, zlata obreza K 1-80, fino vatrane platnice K 2—.

Voditelj v srečno večnost se kakor Finžgarjev molitvenik odlikuje po fini priročni obliki, vsebuje pa jako veliko lepih molitev in vzorno razlago krščanskih resnic ter ima razmeroma jako nizko ceno.

Šolski molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah. Dr. Gregorij Pečjak. Okusno vezano, rdeča obreza K —80, zlata obreza K 1-20, fino vatrane platnice K 2-80.

Vzoren molitvenik, prirejen nalašč za mladino in vsled svoje dovršenosti vpeljan za ljudskošolski naraščaj.

Večno življenje. Dr. Gregorij Pečjak. Molitvenik. Okusno vezano, rdeča obreza K 1-20, zlata obreza K 1-60, fino vatrane platnice K 3-10.

Molitvenik, namenjen za srednješolsko dijaštvo.

Pot k Bogu. Molitvenik za odrasle. Okusno vezano, rdeča obreza K 1-20, zlata obreza K 1-60, fino vatrane platnice K 3-10, najfinejša teletina K 5—.

Ta molitvenik je prirejen za odrasle, da bodo mogli v cerkvi moliti skupaj z duhovnikom vse slovenske molitve, kakor jih predpisuje novi od slovenskih škofov predpisani molitvenik, obsega pa sploh vse molitve, pesmi itd., potrebne za kristjana.

Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino. Jožef Kerčon. Okusno vezano, rdeča obreza K 1—, zlata obreza K 1-60, fino vatrane platnice K 3—.

Ta molitvenik ima zelo mnogostransko vsebino in obsega na 350 straneh krasne, zlate nauke za mladino, odrasle mladeniče in dekleta, dalje vse mladini posebno priporočljive pobožne vaje in molitve, n. pr. šestredeljsko pobožnost k sv. Alojziju, pobožnost k sv. Stanislavu itd., sploh krasne nauke in vsakovrstne verske vaje za vse prilike in potrebe. Le veliko število, v katerem se je svoj čas ta molitvenik tiskal in prodajal, je omogočilo izredno nizko ceno, ki je pri sedanjih dragih razmerah pravo čudo.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florian v Kranju.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj krasn. zobo-
slat. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl

Ljubljana, Spital-Stritar. ul. 9

Prihranite vsak dan

4-80 do 24 kron, ako zavzivate železnato vino s kino lekarja Piccolija v Ljubljani z dnevnim izdatkom 18 vinarjev, mesto kina železnatega vina, ki ne vsebuje več železa, kot navadno vino in kojega bi morali izpiti eden do pet litrov na dan, da bi dovedli organizmu potrebno množino železa, kar bi pa bilo radi alkohola le škodljivo. Poliliterska steklenica Piccolijevega železnatega vina 2 kroni. - Naročila proti povzetju. 3281

Pozor kolesarji!

Močna kolesa od K 100—naprej.
Finejše vrste od K 150—naprej.
znana kot najfinejša z najlažjim tekom.

Glavna zaloge „Puchovih“ koles
Fr. Čuden, trgovec v Ljubljani.

1011 Ceniki zastoj in poštne prosti. (1)

Za pomlad in poletje
priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9

svojo bogato zalogo
izgotovljenih oblek
za gospode in dečke
ter mične novosti
v konfekciji za dame in deklice

Ceniki zastoj in franko

829 6-1

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

: Zaloga :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027